

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pk.I.20.542/2019/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a kérelmező neve (címe) által – a **Békés Megyei Területi Választási Bizottság** 2019. október hó 24. napján kelt 99/2019. (X.24.) TVB számú határozatával szemben benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme tárgyában indult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

V É G Z É S T :

Az ítéltábla a Békés Megyei Területi Választási Bizottság 99/2019. (X.24.) TVB számú határozatát **helybenhagyja**.

A kérelmező köteles megfizetni az államnak az adóhivatal felhívása szerint 10.000,- (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az (település 1 neve) Város Helyi Választási Bizottsága (továbbiakban: HVB) 114/2019. (X.14.) számú határozatában a 2019. október 13. napján tartott önkormányzati képviselő és polgármester-választás eredményét megállapította a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) alapján.

A polgármester választás eredményét megállapító határozat ellen a kérelmező a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) Ve. 241. § (2) bekezdés a), b) pontja és 195.§-ának sérelmére hivatkozással fellebbezést nyújtott be. Ebben előadta, hogy a 08. számú szavazókörben (személy 1) volt az SZSZB-ben delegáltja, aki október 14. napján jelezte, hogy a szavazatszámolásakor a bizottság több olyan szavazólapot másik csoportba tett, amelyek egy másik képviselő nevére szóló szavazatok voltak, melyet észrevételezett, így a szavazólapok a megfelelő csoportba kerültek. A szavazatszámoló jelezte, felmerült, hogy a kérelmező szavazatai is másik csoportba kerülhettek, így számolási hiba miatt a választás eredménye a megállapítottól eltérő. Ilyen jelzés másik delegálttól is érkezett, ezért felmerült, hogy több szavazókörben a szavazólapok másik képviselőhöz kerültek elhelyezésre, mely jelentősen befolyásolja a választás végeredményét. A 32. számú szavazókörben (személy 2), és a 33. számú szavazókörben (személy 3) jelezték, hogy egész napos csoportos szavaztatás zajlott, a LUNGO-DROM képviselőjelöltjei folyamatosan vitték a szavazókat a választókerületbe, ahol még a szavazófülkébe is elkísérték, többször szóváltás is kialakult. A szavazás módját a bizottság elnöke rendben valónak találta annak ellenére, hogy azt kifogásolták. Megjegyezte, feltűnően furcsa az érvénytelen szavazatok magas száma, így például a 23. számú szavazókörben. Itt ugyan nem volt delegáltja, de annyit sikerült megtudnia, hogy ezen szavazókörből érkezett be legutoljára a jegyzőkönyv. Mindezek alapján kérte a polgármesterre vonatkozó szavazatok minden szavazókörben történő újraszámolását, a jogszabálysértő összegzést ellenőrizni és felülvizsgálni.

A fellebbezés folytán eljáró Békés Megyei Területi Választási Bizottság (továbbiakban: TVB) 92/2019. (X.18.) számú határozatával a HVB határozatát helybenhagyta. Döntését azzal indokolta, hogy a fellebbezésben előadottak csupán véleményt, valamint olyan jogsértésekre történő hivatkozást fogalmaztak meg, melyeket a szavazóköri jegyzőkönyvek, illetve a választás eredményét megállapító HVB döntést tartalmazó jegyzőkönyv nem támaszt alá.

Hangsúlyozta, hogy a Ve. az eredmény elleni fellebbezéssel kapcsolatban a Ve. 241. § (2) bekezdés a) és b) pontja speciális szabályokat rögzíti. Így a választás eredményét megállapító döntés ellen benyújtott fellebbezés esetén a jogorvoslat tárgya olyan jogsértő cselekmény lehet, amelynek következtében valószínűsíthető, hogy a szavazóköri bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntése, vagyis a szavazóköri eredmények összesítése, illetve a választási eredmény megállapítása törvénysértő módon történt. A kérelmező állításai bizonyításra nem kerültek, miután bizonyítékot nem csatolt.

A TVB határozata elleni felülvizsgálati kérelmet elbírálva a Szegedi Ítéltábla a HVB 129/2019. (X.18.) HVB számú határozatában (továbbiakban: HVB határozat) a kérelmező és (személy 4) által benyújtott kifogásokat elutasította.

Döntése indokolásában rögzítette, hogy a kérelmező (település 1 neve) településen a FIROSZ jelöltjeként indult a nemzetiségi roma választáson, aki előadta, hogy az általa tapasztaltak és a hozzá érkezett több személy bejelentésére készült hangfelvétel és nyilatkozatok szerint megítélése alapján a LUNGO-DROM jelöltjei megsértették a választási eljárás szabályait. Erőszakos úton vittek el (település 2 neve)-n e választókerületben lakókat, akaratuk ellenére kényszerítették arra, hogy szavazzanak. Több tanú elmondta, hogy nem csak kényszerítették, hanem meg is fenyegették őket, ha nem az általuk megjelölt személyre adják szavazatukat, mert akkor nem kapnak tőlük munkát, sem a kapott tűzifából, illetve az önkormányzattól segélyt. Több embernek az aznap főzött paprikásból adtak egy tányérral, illetve pálinkát itattak velük. Ezen személyek tömegesen hordták az embereket a szavazókörökbe. Nem csak a szavazókörökbe mentek be, hanem ketten-hárman a szavazóhelyiségbe, azaz a függöny mögé is bekísérték a szavazót, ahol elvették tőle a szavazólapot és ők maguk ikszelték be a saját akaratuknak megfelelően a jelölteket. Hivatkozott (személy 5 neve) által készített hangfelvételekre, mely szerint ő másra szeretett volna szavazni, de nem engedték, valamint kivették a tollat a kezéből. Felsorolta még két másik választópolgár nevét és címét, akik akaratuk ellenére félelemből mentek el szavazni és állítása szerint van még számos személy, akik félelemből nem merik nevüket és címüket adni. Amióta kiderült, hogy kifogást kíván benyújtani, az általa megnevezett család megfélemlíti a (település 2 neve)-i szavazókat, illetve követelik a hangfelvételt. Ez az információ az önkormányzati hivatalból derült ki, ahol tapasztalta, hogy nem kezelik kellő súllyal a polgármester érintettsége okán. Arra is hivatkozott, a hangfelvételen roma nyelven elhangzik, hogy a szavazóhelyiségben lévő magyar nők, azaz a választó bizottság tagjai velük vannak. A bűncselekményt is megvalósító cselekmény a választás eredményét döntően befolyásolta, melyek nélkül a választás eredménye eltérő lenne. Kérte a Ve. 218. § (2) bekezdés c) pontja alapján a jogsértés megállapítását, a választás eredményének megsemmisítését és új választás tartását. Csatolta (személy 5) tanúk előtt tett nyilatkozatát, az általa hivatkozott hangfelvételt azonban nem csatolta. 2019. október 16. napján a fentiekkel azonos tartalmú kifogás előterjesztésére is sor került, szintén benyújtásra került (személy 5) nyilatkozata, hangfelvétel ebben az esetben sem került csatolásra.

A HVB a kifogásokat érdemben bírálta el, és hangsúlyozta, nincs bizonyíték arra, hogy a választás során a választópolgárok szavazókörökbe történő szállítása szervezeten történt, illetve, hogy a szavazatokért a választópolgároknak ellenértéket ígértek vagy ellenértéket kaptak. A (személy 5) által elmondottként szereplő tények, valamint a nyilatkozatban foglaltak nem egyező tartalmúak. A hivatkozott hangfelvétel csatolás hiányában bizonyítékként nem

értékelhető. További, a kifogásokban névvel és címmel megjelölt választópolgárok nyilatkozatai nem kerültek csatolásra. Mindezek alapján a választási jogsértés egyértelműen nem került bizonyításra, ezért a választási eredmény megsemmisítésére, valamint új választás kiírására törvényes lehetőség nincs.

A HVB határozata ellen a kérelmező fellebbezést terjesztett elő a TVB-hez.

Tartalmában megismételte a kifogásában előadottakat azzal, megjelölte, hogy a kényszerítést az általa megjelölt személyek tanúsítani tudják. Utalt arra, hogy mellékként csatolja (személy 6) nyilatkozatát. Súlyosabb körülmény, amit a rögzített hangfájl nyilatkozat tartalmaz, miszerint a szavazókörben elhangzott, hogy (személy 7) tudja, azaz maga a szavazóbizottsági tag befolyásolja a szavazót, (személy 7) segítségét fogja el. Mellékeli a Nemzeti Televízió által forgatott és készített tudósítást, melyen (személy 8) nyilatkozta hallható, melyben a hozzátartozói mind szavazók által tapasztaltakról a számára történt beszámolókról ad hiteles nyilatkozatot. Az általa megnevezettek magatartása bűncselekményt is megvalósíthat, illetve a választási eredményt döntően befolyásolta, mert ha ezek az emberek nem szavaztak volna D. Z.-re vagy a FIDESZ képviselőjelöltjeire, illetve saját magukra, akkor (település 1 neve)-n több választókerületben nem a FIDESZ képviselőjelöltje lenne a képviselő. A 10. választókerületben A. L.-től 24 szavazatkülönbség választotta el a második helyen végzetet, illetőleg (település 1 neve)-n nem D. Z. lett volna a polgármester. A sérelmezett jogsértések kihatással voltak arra, hogy egy-egy szavazókörben, és különösen (település 2 neve) egyik szavazókörében kiugróan magas volt az érvénytelen szavazatok száma. E cselekmények megsértették a Ve. 2. § (1) bekezdés b), c) és e) pontjában foglalt alapelveket, amelyek megalapozzák a Ve. 241. § (2) bekezdés a) pontjára való hivatkozását.

A választás napján történt törvényt sértést igazolja az is, hogy a HVB intézkedett a (település 1 neve)-i Rendőrkapitányság felé, és eljárást kezdeményezett a kifogásában leírtak alapján.

Kérte a jogsértés megállapítását és elsődlegesen a választás eredményének megsemmisítését és új választás kiírását a Ve. 218. § (2) bekezdés c) pontja alapján. Másodlagosan a polgármester és képviselőjelölti szavazatok minden szavazókörben történő újraszámolását és a jogsértő összegzés ellenőrzését, illetve felülvizsgálatát kérte. Bizonyítékként csatolta (személy 5) által a szavazás napján a szavazókörben elhangzottakat, az M1 TV által adott tudósítást, (személy 4) hozzájárulásával rögzített hangfájlba foglalt nyilatkozatot, szintén (személy 6) hozzájárulásával rögzített hangfájlt, (személy 5) írásbeli nyilatkozatát, (személy 8) hangfájl nyilatkozatát, (személy 2) írásbeli nyilatkozatát a csoportos szavazásról, szintén evonatkozásban (személy 3) írásbeli nyilatkozatát, továbbá (személy 1) írásos nyilatkozatát arra, hogy a szavazatszámolásakor a bizottság több olyan szavazólapot másik csoportba tett, amelyek egy másik képviselőjelölt nevére szóló szavazatok voltak, végül a HVB jegyzőkönyv kivonatát a rendőrségi eljárás kezdeményezéséről.

A TVB 2019. október 24. napján kelt 99/2019. (X.24.) TVB számú határozatával a 129/2019. (X.18.) HVB számú határozatot helybenhagyta.

Döntését azzal indokolta, hogy a fellebbezésben előadottak, csatolt nyilatkozatok csupán véleményt, valamint olyan jogsértésekre történő hivatkozást fogalmaztak meg, melyeket a szavazóköri jegyzőkönyvek, illetve a választás eredményét megállapító HVB döntést tartalmazó jegyzőkönyv semmilyen formában nem támasztottak alá. Utalt arra, hogy a TVB 92/2019. (X.18.) számú határozatában ezeket egyenként értékelte.

A (személy 5) által tett hangfelvétel, a nyilatkozatok, az M1 TV tudósítása (1, 2, 3, 6. sorszám alatti bizonyítékok) továbbra is a szervezett szállításról, a csoportos szavaztatásról, a kényszerfenyegetésről szólnak, azonban ezek a vélelem szintjén maradnak, nem életszerűek, más bizonyítékokkal nem alátámasztottak. Ekként értékelte (személy 4), (személy 6) és

(személy 8) hangfájlbba foglalt nyilatkozatait is (4, 5, 7. sorszám alatti bizonyítékok). (Személy 2), (személy 3), (személy 1) (8, 9, 10. sorszám alatti bizonyítékok) nyilatkozatai továbbra sem tartalmazznak kellő bizonyítékokat, melyet 92/2019. (X.18.) TVB számú határozatában már értékelt.

Megállapította, a kérelmező ugyanazon bizonyítékokat jelölte meg a polgármester-választás eredménye elleni fellebbezésében, mint a jelenlegi kifogás elleni fellebbezésben, mely vonatkozásában 92/2019. (X.18.) számú határozatában már döntött.

A szavazatszámláló bizottság többségi döntéssel állapította meg a szavazóköri eredményeket, és döntött a szavazatok minősítéséről is. A delegált tagok egyetlen egy esetben sem jeleztek rendbontást egyik szavazókörben sem; ilyen esetben a rendkívüli eseményről szóló jegyzőkönyvet kellett volna az SZSZB-nek kiállítani. A hangfelvételek és az arra alapított állítások nem életszerűek, mert a választópolgár nem kívánt élni azzal a lehetőséggel, melyet Ve. 178. § (2) bekezdése biztosít, miszerint a szavazatszámláló bizottság szükség esetén megmagyarázza a szavazás módját, ugyanakkor kinyilvánította akaratát a Ve. 181. § (1) bekezdésében foglaltak alapján segítő igénybevitelére. A választópolgár önkéntesen helyezte a szavazólapot borítékba és dobta az urnába. Utalt arra, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kellett tisztázni a szükséges tényállást, jogszabályi felhatalmazás hiányában és az elbírálási határidő korlátozottsága okán bizonyítási eljárás lefolytatására nincs lehetőség.

Ugyanazokat az indokokat hozta fel a kérelmező kifogásában, mint az eredmény elleni jogorvoslatban, melyeket azonos módon értékelt és arra a megállapításra jutott, hogy a kifogással szembeni fellebbezésben foglaltak nem bizonyítottak a jogalapi sérelmek elkövetésével kapcsolatban, ezért nincs lehetőség a Ve. 218. § (1) bekezdés c) pontja szerinti választási eljárásnak vagy annak a jogorvoslattal érintett része megsemmisítésére és megismételtetésére. Megjegyezte, egyetért a HVB 130/2019. (X.18.) jegyzőkönyvi döntésével, mely alapján a kifogás alapján a tudomására jutott törvénysértés miatt kezdeményezte a hatáskörrel rendelkező szerv eljárását.

A TVB határozata ellen a kérelmező terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melynek jogalapjaként a Ve. 223. § (3) bekezdés a) pontjára, a Ve. 2. § (1) bekezdés b), c) és e) pontjára, 241. § (2) bekezdés a) és b) pontjára, valamint a Ve. 195. §-ának megsértésére hivatkozott.

Felülvizsgálati kérelmében megismételte a kifogásában és a HVB határozata elleni fellebbezésében előadott tényállításait. Hangsúlyozta, hogy ezen tényállítások valószínűleg kihatással voltak a (település 2 neve) egyik szavazókörében kiugróan magas érvénytelen szavazatok számára. Sérelmezte a TVB határozatában írt bizonyítékok értékelését, és az abból levont következtetést. Álláspontja szerint az általa csatolt bizonyítékokat értékelését a választási bizottságok nem végezték el. Téves, hogy azok nem életszerűek. Utalt arra is, hogy egyes hangfelvételen hallható szöveg mást jelent, mint amit a TVB határozatában leírt. Valamennyi általa csatolt bizonyíték életszerű és kellő bizonyítékul szolgálnak a törvénysértés valószínűsítésére. Előadta, hogy jogi szakvizsgálóval rendelkező személy, aki saját ügyében ügyvédi képviselő nélkül jár el.

Felülvizsgálati kérelméhez – a fellebbezéséhez csatoltakkal egyezően – 1-13. sorszám alatt bizonyítékokat csatolt.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A kérelmező felülvizsgálati kérelmében megjelölte annak jogalapját [Ve. 223. § (3) bekezdés a) pontja, Ve. 2. § (1) bekezdés b), c), e) pontja, Ve. 241. § (2) bekezdés a), b) pontja, 195. §], azonban nem terjesztett elő határozott kérelmet arra vonatkozóan – a fellebbezésétől eltérően –, hogy az általa előterjesztett kifogás megalapozottsága esetén milyen konkrét döntést kér a bíróságtól.

Ennek azért van jelentősége, mert a bíróság felülvizsgálati eljárásának kereteit, azt, hogy a kérelem alapossága esetén milyen döntést hozzon, a kérelmező által a felülvizsgálati kérelemben előadottak határozzák meg. Ezért írják elő az eljárási szabályok – jelen esetben is –, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni, hogy annak alapossága esetén milyen döntést kér a kérelmező a bíróságtól [Ve. 228. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 2017. évi I. tv. 37. § (1) bekezdés g) pontja]. Ezért, ha a kérelmező a bírósági felülvizsgálati kérelmében nem terjeszt elő a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet, akkor az érdemben nem vizsgálható.

Ezért az ítéletábra a TVB döntését a Ve. 231. § (5) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéletábra megjegyzi azonban, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben a rendelkezésre álló, a kérelmező által csatolt bizonyítékok nem alkalmasak annak – legalább – valószínűsítésére, hogy a sérelmezett magatartások megvalósultak. A felülvizsgálati kérelem 21. pontjában felsorolt – és mellékletként csatolt – 1, 2, 4, 5, 7. pont alatti hangfelvételek ugyanis önmagukban más, azokat alátámasztó bizonyíték hiányában nem alkalmasak az abban előadottak igazolására. Nem igazolt továbbá a hangfelvétel készítésének helye, ideje, az azon jelenlévők személye, a hangfelvételt készítő személye, továbbá az, hogy a nyilatkozó azonos a kérelmező által megjelölt személlyel. Utóbbira vonatkozóan semmilyen adat nem áll rendelkezésre. Utal arra is az ítéletábra, ha a hangfelvételeken állított jogsértések megtörténtek, az lett volna elvárható és életszerű, ha a nyilatkozók a kifogásolt magatartásokat követően azonnal, késedelem nélkül, a választás napján az SZSZB-nél annak jegyzőkönyvben történő rögzítését kérik, ilyenre azonban nem vitásan nem került sor.

A 3. szám alatt megjelölt tudósítás csupán annak igazolására alkalmas, hogy a kérelmező által állítottak szerint (személy 5) a kényszerítést, a feltételezhető törvénysértéseket előadta. Ez azonban csak azt igazolja, hogy ezt a nyilatkozatot (személy 5) a tudósítás során megtette, azonban ez nem azonos annak valószínűsítésével, hogy az abban foglaltak meg is valósultak.

A 6. pontban rögzített, (személy 5)-től származó írásbeli nyilatkozat vonatkozásában az ítéletábra megjegyzi, ha az abban foglaltak a nyilatkozó állítása szerint megtörténtek, abban az esetben azt nyilvánvalóan a szavazókörben észlelni kellett volna és arról jegyzőkönyvi bejegyzést kellett volna tenni, hiszen a nyilatkozatban előadott magatartást jellegük miatt a szavazókörben jelenlévő bizottsági tagoknak mindenképpen észlelniük kellett volna. Ez arra az esetre is áll, amelyet az ítéletábra fentebb már megjegyzett: amennyiben az abban foglalt sérelmezett magatartás megvalósult, akkor (személy 5) kérhette volna annak jegyzőkönyvben történő rögzítését.

A 8. és 9. pont alatti írásbeli nyilatkozatokkal kapcsolatban az ítéletábra megjegyzi, hogy azok – a csoportos szavazást illetően – konkrét tényállításokat nem tartalmaznak, nem adják meg, hogy mely szavazókörben történt a csoportos szavaztatás, túl azon, hogy a 8. és 9. sorszám alatti nyilatkozatok (2), (3) és (4) bekezdése szó szerint megegyezik. Nem tartalmazza egyik nyilatkozat azt sem – a szavazókör pontos megjelölésének hiányában –, hogy mely időszakban, közvetlenül vagy másoktól szerzett „tapasztalatot” a nyilatkozatot tévő. Ezért ezen írásbeli nyilatkozatok nem alkalmasak a fenti hiányosságok miatt annak valószínűsítésére, hogy a szavazás során csoportos szavaztatás történt.

Ami pedig a 11. sorszám alatti jegyzőkönyvi döntést illeti, a rendőrkapitányság eljárásának kezdeményezésével kapcsolatban az ítéletábra álláspontja az, önmagában a feljelentés még nem alkalmas annak valószínűsítésére, hogy az abban előadottak akár az alapos gyanú vagy a bűncselekmény törvényi tényállását kimerítik. Nyilvánvalóan a büntetőeljárásra tartozó kérdés lesz utóbb, hogy a kérelmező által előterjesztett kifogásban foglaltak büntetőjogi értékelése miként történik.

Pk.I.20.542/2019/3. szám

A fentiekből az következik, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott tényállítások valószínűsítése érdekében csatolt bizonyítékok egyenként és együttesen értékelve sem alkalmasak annak valószínűsítésére, hogy a kifogásolt jogsértések megtörténtek.

A sikertelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő kérelmező az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 45/A. § (4) bekezdése és a Ve. 228. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 2017. évi I. tv. 35. § (1) és a 2016. évi CXXX. tv. 83. § (1) és 102. § (1) bekezdése alapján köteles a le nem rótt eljárási illeték megfizetésére.

Az ítéletábla végzése ellen a Ve. 232. § (5) bekezdése alapján további jogorvoslatnak nincs helye.

Szeged, 2019. október 28.

Dr. Hámori Attila s.k.
a tanács elnöke

Dr. Béri András s.k.
előadó bíró

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
táblabíró